

Тепер маємо дев'ять! Хотілося б ще один, і у цьому році!

Віктор Радчук

Про те, що автобуси для школярів у Житомирі вручили представникам громад Житомирської області, повідомляли чимало представників ЗМІ Житомирської області.

Один із автобусів, красень «Богдан», поїхав 30 травня і до Романова. У церемонії вручення ключів від автобусів, яка проходила у самісінькому центрі Житомира, брало участь чимало відомих людей, починаючи від голови Житомирської ОВА Віталія Бунечка і першого заступника голови Житомирської облради Олега Дзюбенка і завершуючи когортою депутатів Верховної Ради України.

Тепер про автобуси. Цього разу держава за підтримки громад (схема фінансування становила 70% коштів від держави і 30% – співфінансування громад) спорядила партію шкільних автобусів для громад Житомирщини. Всього їх було 27, а десять із них мали підйомники для школярів, що мають особливі потреби. Деякі громади, які мали бюджетні можливості виділити належні кошти, отримали

по два шкільних автобуси. Романівська селищна рада цього разу отримала один автобус, що став дев'ятим транспортним засобом для потреб освітянських закладів Романівської громади.

Звісно ж, порівняно із тими 15-ма автобусами, які були у розпорядженні освітян Романівщини до березня 2022 року, нинішні дев'ять змушені нести на собі достатньо потужні навантаження і працювати за дуже напруженим графіком. Тим паче, що потреба у шкільному автобусному сполученні для жителів сіл і селищ Романівської селищної ради із року в рік лише зростає.

Подорожі слідами графа
Ліпінського здобувають
популярність
(і це зовсім не сенсація!)

с. 5

Відтепер «Добробати»
зайшли і на Житомирщину

с. 4

Праця і талант
народжує свято

с. 4

Хтозна, чи надійде до кінця 2025 року від держави для потреб громад Житомирської області ще одна партія із автобусів для освітян.

І ще про головніше: чи зможе Романівська селищна рада знайти для купівлі у складчину із державою ще один шкільний автобус?

Якщо романівські депутати проголосують за такий фінансовий внесок (а це близько 1 млн грн), то надія і сподівання на появу ще одного «Богдана» із надписом «Шкільний автобус» у Романові є. Якщо ж таких грошей у розпорядженні Романівської селищної ради до кінця року не буде, то із черговим автобусним поповненням нам доведеться зачекати. Як мінімум, до наступного року.

Продовження на стор. 2.

ПЕРЕДПЛАТНИЙ ІНДЕКС 76001

Підтримай свободу слова!

ПЕРЕДПЛАТИТИ

на 1 місяць - 30,00 грн,
на 3 місяці - 90,00 грн,
на 6 місяців - 180,00 грн

У найближчому поштовому відділенні!

СПОДОБАЛАСЬ
ГАЗЕТА?

Тепер маємо дев'ять! Хотілося б ще один, і у цьому році!

Початок на стор. 1.

Те, що шкільні автобуси для Романівської громади ще потрібні (і не один чи два) у найближчій перспективі, можна було б і не розповідати. Але все одно зауважимо, що півтора десятка шкільних автобусів у автомобільному господарстві освітян – це не мрія, а суворе необхідність. Адже сьогодні мова йде про вдосконалення системи підвозу школярів у найвіддаленіші села. Ще одна опція, яка вимагає транспортних послуг, – поїздки спортивних команд, відрядження учнівських команд для участі у конкурсах, спортивних змаганнях, туристичних, культурно-етнографічних фестивалях. Такі вояжі та відрядження трапляються не щодня і навіть не щотижня, але вони бувають, а іноді – то й часто! І шкільний автобус відправляти у подорож до Житомира, а буває, що й далі,

напрочуд складно, бо тоді навантаження на шкільний автобусний парк і графіки підвезення дітей до навчальних закладів кратно збільшуються. Окрема тема – профільний ліцей, який у Романові очікують відкрити із 1 вересня 2027 року. Для потреб майбутнього профільного ліцею однозначно потрібен один (спочатку один) додатковий автобус. Але це – у перспективі завдань.

А тепер ще про одну біду Житомирської області, яка має безпосередній зв'язок з наявністю у громаді певної кількості шкільних автобусів. Це стан доріг, якими змушені курсувати новенькі красені – «Богдани», поступово перетворюючись у транспортні засоби, які потребують періодичних ремонтів, техоглядів і дуже дбайливого догляду з боку водіїв. До речі, водій із Романова Іван Тімков, який якраз і отримував у Жито-

мирі 30 травня 2025 року на руки ключі від новенького «Богдана», дуже змістовно і водночас професійно та переконливо розповів телевізійникам-журналістам про те, як і яким чином доводиться експлуатувати шкільні автобуси в умовах щоденного освітнянського життя. Щодо доріг у Романівській громаді, то сьогодні тут існує найбільше дорожніх болячок, які обласна влада обіцяє виправити вже у найближчій перспективі. Того ж таки 30 травня 2025 року під час вручення ключів від «Богдана» голова Житомирської ОВА Віталій Бунечко зауважив і запевнив виконуючого обов'язки Романівського селищного голови Юрія Чумаченка у тому, що дорогу від Романова у напрямку Чуднова таки буде відремонтовано. Коли саме – невідомо, але надій і сподівань на це трохи побільшало.

Агропрогноз: стриманий оптимізм на перспективу одного місяця

Віктор Першко

Зустріч весни та літа – традиційна пора підбиття перших результатів аграрного сезону на сільських грядках і садибах, у полі на ланах, на ділянках дачників.

У кожного свої масштаби, надії, розрахунки та сподівання. Тому багато хто із наших читачів неабияк уважно читає вислови, коментарі і, звісно ж, прогнози, які пишуться, звучать і лунають ледь не звідусіль.

Ми ж для того, аби розповісти про аграрні підсумки весни і такі ж аграрні сподівання від нинішнього літа, опитали більше десяти людей у різних містах і селах Житомирщини. Від звичайних сільських господаринь із великим життєвим стажем, фермерів із також багатим сільськогосподарським досвідом до агрономів, які не відмовляються від методів дідівського господарювання, але змушені йти у ногу із часом, а тому тримають руку на пульсі науки захисту рослин, вміють орієнтуватися у вирі назв і сортів всіляких добрив і т. п.

Якщо чесно, то лише фініш травня певним чином зменшив дуже тривожні очікування та відчуття, які неабияк тривожили голови (і душі) селян-аграріїв. Холод, кричуща і давно не бачена у наших краях відсутність вологи у ґрунті, як наслідок багатомісячного періоду сухої осені 2024-го та безсніжної зими 2025 року, віщували не те що неприємності, а справжню аграрну катастрофу. Тим паче, що звичної у більшості цивілізованих країн світу системи страхування ризиків у сфері сільськогосподарської галузі в Україні досі не існує. Тобто, якщо на домашній грядці після низки морозових наступів доводиться пересадити два-три відра картоплі, якщо хтось поспішив чи захотів мати надранній врожай городини, то тут збитки очевидні, але у грошовому виразі вони вимірюються у аграрника-пенсіонера кількома сотнями гривень. Ну а у тих, хто сіє і садить тракторами, сівалками та спеціальною технікою, збитки від повторних засівань чи насаджень вимірюються та обчислюються на мільйони гривень.

Але як тяжко не було б господарювати на ланах і нивах, наскільки підступно-нищівними не ставали ранкові заморозки, жоден гектар поля станом вже на середину травня 2025 року не залишився без уваги фермера чи орендаря, а на присадибній ділянці люди не втомлюються сіяти й садити й підсаджувати аж до теперішнього дня.

Втім, перші підсумки та результати агросезону-2025 можна прогнозувати вже зараз, у перший літній тиждень. Звісно ж, не треба бути великим фахівцем, аби зрозуміти, що звичних у наших широтах ягід, вишень, абрикосів та й навіть яблук цього року не буде. Все це у переважній масі своїй змерзло або ж застрягло у своєму звичному розвитку на декілька тижнів. Досі небаченого удару під аграрний дих зазнали виноградарі, які також нинішній агровиноградний рік просто-напросто вилучають зі свого життєвого календаря.

Втім, робити завчасно висновки про катастрофічність надхолодної весни 2025 року поки що зарано. Все ж таки остання

декада травня видалась напрочуд дощовою (за мірками останніх років), і сьогодні ситуація на ланах, полях, присадибних ділянках та дачних грядках має оптимістичніший вигляд, аніж хоча б три тижні тому. Зійшли і майже нормально розвиваються зараз ярі посіви. Із запізненням, однак піднімається в зріст весняна трава як майбутній покос і можливість заготівлі кормів на зиму. Трави все ж таки мало, а це означає, що із сіном для сільських корівок будуть проблеми.

Аби спробувати зробити певні висновки стосовно перспективи агроврожаю 2025, то можна із певним оптимізмом говорити про врожай другого хліба. Картопля й надалі залишається найважливішою агрокультурою у всіх без винятку особистих селянських господарствах житомирського Полісся.

Вологий фініш травня і помірно вологий червень сприятиме врожаю картоплі найповнішим чином.

Зрештою, помірні температури червня (в межах 22-27 градусів) визначають позитивні обриси врожаю зернових культур. Ну а відсутність власної полуниці, смородини, сливи, абрикосів і персиків у колись звичному для українців масштабі, щоб і собі, і на продаж, цього року треба буде просто пережити. Можливо, певну компенсаторну функцію у цьому сенсі виконають лісові ягоди. Насамперед чорниця, яка не зазнала такого масованого наступу і кількарізних вражень морозно-крижаним холодом у квітні і на початку травня. Виявилось, допоміг ліс. Щодо дарів лісів Полісся, то й тут оптимізм, наприклад, грибників поки що дуже стриманий: літні (червневі) гриби можуть з'явитися, як мінімум, хоча б після декади злив чи такої ж тривалості помірних, але теплих дощів.

Червень, який щойно розпочався, обіцяє бути прихильним до городників, до аграріїв, які вирощують великі площі сої, ріпака чи й навіть соняшнику. Але оптимізм, який метеорологи пропонують називати стриманим, все ж таки у нас є. Принаймні на місячну перспективу цього вистачить. Ну а далі – будемо бачити!

Щоб не втратити випускників: у Верховній Раді можуть дозволити виїзд за кордон чоловікам до 24 років

У парламенті можуть взятися за скасування обмежень на виїзд за кордон чоловіків віком до 24 років.

Про появу таких ініціатив заявив член комітету Верховної Ради з питань нацбезпеки, оборони та розвідки Федір Веніславський. Як депутати аргументують необхідність змін та про які терміни йдеться – з'ясовував Центр громадського моніторингу та контролю.

Законодавчі зміни

Послабити обмеження на виїзд чоловіків за кордон – можуть у Верховній Раді. Як заявив під час брифінгу у Медіацентрі-Україна член комітету Верховної Ради з питань нацбезпеки, оборони та розвідки Федір Веніславський, нині про цю ідею дискутують. «Це питання обговорюється серед народних депутатів України, обговорюється, в тому числі, і в нашому комітеті. Є певна консенсусна домовленість з різними групами, фракціями у парламенті про те, що це питання найближчим часом має бути поставлене на вирішення. Для того, щоб ми не втрачали нашу молодь, яка їде за кордон і потім не може повернутися, оскільки з 18 до 60 років об-

меження, які були запроваджені з настанням воєнного стану, діють на виїзд громадян України чоловічої статі, військовозобов'язаних», – зазначив депутат.

У Верховній Раді визнають, що питання виїзду молоді за кордон є чутливим. Тож обговорюють ідею – до 23-24 років не обмежувати пересування громадян. «Аби ті молоді українці, які навчаються за кордоном, мали можливість приїжджати в Україну, спілкуватися з рідними та не змушені були залишатися за кордоном, підтримували зв'язок з Україною», – зазначає Федір Веніславський.

Міністр освіти і науки України раніше також зазначив: у нашій державі фіксують тенденцію до виїзду за кордон випускників шкіл. Втім, у МОН наголошують, що поки не йдеться про масове явище, а, імовірно, про загальну хвилю міграції, яку спричинила війна.

Ухвалення рішення

Конкретні терміни, коли у Верховній Раді могли би зняти обмеження на виїзд для частини чоловіків, поки немає. «Розуміння про необхідність вирішення цього питання є. Я думаю, що в короткостроковій перспективі

в парламенті будуть відповідні законодавчі ініціативи, які ми зможемо проголосувати для того, щоб таку ситуацію виправити», – розповів Веніславський.

Те, що обговорення щодо можливого послаблення тривають, підтвердив і міністр освіти та науки України. «Ми обговорювали з головою Верховної Ради одну ідею, яка народилася у депутатському середовищі, про те, щоб дати можливість дітям допризовного віку більш вільно пересуватися. Щоб не закривати перед ними можливості для виїзду, переїзду тощо», – сказав Оксен Лісовий у коментарі видання «Телеграф». Втім, зазначив, що **нині це не можна анонсувати як рішення. Адже тема залишається на рівні ідей.**

Хто має право виїжджати

Правила виїзду за кордон для чоловіків віком 18-25 років уряд змінив нещодавно. Втім, **стосуються ці зміни не всіх, а лише громадян, які проходили військову службу за контрактом.** Зокрема, вони можуть виїхати за наявності:

- довідки, виданої командиром військової частини (керівником ТЦК), керівником відповідного підрозділу розвідувального органу Міноборони, за формою, затвердженою Міноборони, із

зазначенням відомостей щодо укладання такого контракту;

- військово-облікового документа.

Для виїзду решти категорій українців продовжують діяти правила, запроваджені законом про мобілізацію, який набув чинності ще минулого травня. Так, для перетину кордону чоловіки (якщо вони є громадянами України віком від 18 до 60 років та мають підстави для перетину) зобов'язані мати військово-обліковий документ. Виїжджати, як і раніше, дозволено, зокрема: заброньованим на період мобілізації; деяким державним службовцям; визнаним військово-лікарською комісією непридатними до військової служби за станом здоров'я; багатодітним батькам; батькам-одинакам; чоловікам, які мають дитину до 18 років і дружину, що перебуває на військовій службі. А також громадянам, які опікуються дитиною, дружиною чи родичами з інвалідністю та низкою інших захворювань.

На разі воєнний стан, під час якого діють обмеження на виїзд, продовжено до 6 серпня цього року. З початку повномасштабного вторгнення це вже 15-те продовження дії відповідних законів.

Безпека на дорозі: в Україні хочуть запровадити нові штрафи та скасувати «пільгові» 20 км/год

Що більше перевищення швидкості – то важче покарання.

У Верховній Раді зареєстрували законопроект, який запроваджує нову градацію відповідальності за перевищення швидкості. Передбачено шість рівнів фінансових стягнень, а в окремих випадках порушників можуть на рік позбавити права керування авто. Скільки доведеться заплатити «літунам» на дорогах, з'ясовував Центр громадського моніторингу та контролю.

Від 340 до 3400 гривень

26 травня у парламенті зареєстрували законопроект № 13314, який змінить механізм відповідальності за перевищення швидкості. Він запроваджує 6 ступенів фінансових стягнень, залежно від важкості порушення:

- за перевищення на 10-20 км/год штраф становитиме 340 грн;
- на 21-30 км/год – 680 грн;
- на 31-40 км/год – 1360 грн;
- на 41-60 км/год – 1700 грн;
- на 61-80 км/год – 2720 грн;
- на понад 80 км/год – 3400 грн.

Також відповідно до законопроекту, якщо перевищення швидкості спричинило аварійну ситуацію, водія можуть позбавити права керування авто строком від 6 місяців до 1 року.

Автор законопроекту Володимир Крейденко – народний депутат України, заступник голови парламентського комітету з питань транспорту та інфраструктури. За його словами, нова

градація штрафів допоможе зменшити смертність і травматизм на дорогах і наблизить Україну до стандартів ЄС.

«Наше завдання – не покарати водіїв, а змусити їх замислитися над безпекою. Безпечна швидкість рятує життя. І зміна ставлення до цього починається з чіткого, справедливого та адекватного закону», – прокоментував ініціативу Крейденко.

«Нештрафований поріг» у +20 км/год є лише у Росії

Крім градації штрафів, законопроект скасовує «пільгові» 20 км/год. Натомість відповідальність за перевищення швидкості починається з понад 10 км/год. «Зазначений підхід фактично стимулює водіїв рухатися з перевищенням дозволеної швидкості руху на 20 км/год. Серед держав-сусідів України та держав-членів ЄС таке «дозволене» перевищення швидкості на 20 км/год існує лише в Російській Федерації», – йдеться

в пояснювальній записці до документа.

Також, за інформацією ініціаторів законопроекту, швидкість руху між 30 та 70 км/год має вирішальний вплив на ймовірність та наслідки скоєння ДТП, особливо коли йдеться про рух у населених пунктах. «Різниця у швидкості руху між 50 км/год та 70 км/год є незначною з точки зору водія, однак вона є вирішальним фактором між життям і смертю у разі ДТП. Саме з цих причин в ЄС існує стандартне обмеження швидкості 50 км/год в населених пунктах (яке запровадила й Україна у 2019 році), а на вулицях, де є змішаний рух пішоходів й велосипедистів, обмеження швидкості часто складає 30 км/год або менше. В Україні ж, у сприйнятті українських водіїв, фактичне обмеження швидкості руху в містах і селах складає 70 км/год, адже до цього рівня штрафні санкції за це порушення відсутні», – вказано у пояснювальній записці.

Кожна друга смерть на дорозі – внаслідок надмірної швидкості

За даними Нацполіції, перевищення швидкості залишається найнебезпечнішим порушенням і становить найбільшу небезпеку для життя та здоров'я людини на дорозі.

У пояснювальній записці зазначається, що лише у 2024 році перевищення швидкості стало причиною смерті 1 770 людей – більше половини від всіх загиблих у ДТП. Також травмувалися 12 624 людини – 40% усіх випадків травмування на дорогах.

А за попередні 3 роки (з 2022 до 2024) загальна кількість загиблих в аваріях сягнула 9046 людей. І щонайменше кожна друга смерть на дорозі трапилася внаслідок надмірної швидкості.

Досвід ЄС

У Європейському Союзі штрафи різніші, залежно від країни. Одні з найбільш суворих у Норвегії. На автостраді мінімальний штраф за перевищення швидкості – 720 євро. Але в населених пунктах, якщо вас спіймають на перевищенні швидкості на 20 км/год, штраф може сягати 960 євро. Максимальний штраф, який може отримати людина, становить 1200 євро. Якщо хтось перевищує швидкість на 25 км/год у населених пунктах, норвезька влада конфіскує водійське посвідчення на термін від трьох місяців до трьох років. Якщо швидкість перевищує цей поріг (25 км/год), водій може потрапити до в'язниці.

Крім того, в країнах ЄС перевищення швидкості часто карається без «пільгових» кілометрів. Так у Швейцарії навіть за один «понаднормовий» кілометр поза населеним пунктом можна отримати штраф у 40 швейцарських франків (приблизно 42 євро). За перевищення швидкості на 6-10 км/год штраф складе 100 швейцарських франків, за перевищення на 11-15 км/год – 160 швейцарських франків, а за 16-20 км/год – 240 швейцарських франків. За аналогічні порушення у населеному пункті доведеться сплатити навіть дорожче.

Також в багатьох країнах штрафи можуть розраховувати, залежно від прибутку порушника. Так у 2023 році фінський мультимільйонер отримав штраф у 121 000 євро за перевищення швидкості. Андерс Біклеф, голова правління компанії Wiklöf Holding AB, їхав зі швидкістю 82 км/год у зоні, де дозволено було 50 км/год. Таким чином перевищив швидкість на понад 30 км/год.

А світовий рекорд Гіннеса за найбільший штраф за перевищення швидкості належить шведському водієві, який у 2010 році їхав на червоному Ferrari зі швидкістю 137 км/год у зоні з обмеженням 80 км/год. Він отримав штраф у понад 200 тисяч євро.

Майбутнє законопроекту

Коли в Україні можуть почати діяти нові штрафи – на разі невідомо. Законопроект має пройти два слухання у парламенті. В процесі до нього можуть внести чимало змін або й взагалі – прибрати певні норми.

Відтепер «Добробати» зайшли і на Житомирщину

Наталія Риси́ч

У понеділок, 2 червня 2025 року, на базі Поліського національного університету відбувся «Добробат Реконстракшн Саміт», який проходив у форматі круглого столу «Відновлення української освіти: виклики, рішення та перспективи. Бачення Житомирщини».

Серед учасників – представники органів місцевого самоврядування майже із двох десятків громад Житомирщини, депутати Житомирської міської та Житомирської обласної рад, громадські активісти. До Житомира з такої нагоди прибув засновник ГО «Добробат» Дмитро Іванов.

Свого часу «Добробат» заявив про себе як добровольчий будівельний батальйон, який допомагає постраждалим у нагальному відновленні житла та об'єктів соціальної інфраструктури на деокупованих територіях.

Як правило, підрозділи «добробатівців» зосереджуються на первинній відбудові пошкоджених будівель. Першочергове завдання проекту – «fast recovery», тобто швидке відновлення: перекриття зруйнованого даху, ремонт побитих вікон, підмурування пошкоджених стін.

Найбільші осередки «добробатівського» волонтерського руху свого часу виникли у Київській, Чернігівській, Сумській, Харківській, Миколаївській, Запорізькій та Херсонській областях. Однак керівники ГО «Добробат» планують поширити свою помічну діяльність і на Житомирщину.

Однак захід, проведений у стінах Поліського Національного університету 2 червня 2025 року, був приурочений не лише власне будівельно-відновлювальній діяльності у процесі відновлення та відродження мирного життя у нашій країні. Разом з освітянами, працівниками органів місцевого самоврядування та державними службовцями, батьками, експертами, волонтерами й представниками громадських об'єднань, рухів, спілок і т. п. «добробатівці» порушили низку найбільш актуальних тем та проблем, які сьогодні видаються першочерговими. Йшлося про те, як повернути дітей із-за кордону та забезпечити їм безпечне і якісне навчання. Неодноразово лунали голоси і думки щодо потреби адаптації українських вузів (вишів) до нових, вкрай актуальних умов і потреб молоді. Йшлося і про те, наскільки спроможні громади Житомирщини, що постраждали від руйнувань, обстрілів та прильотів, не лише ініціювати відновлення зруйнованого житла та закладів соціального призначення, але взятися самостійно за відновлення зруйнованого.

Особливу цікавість і неабиякий резонанс у ході «круглого столу» отримала дорадчо-кон-

сультативна інформація від волонтерів-«добробатів» про те, як формувати Каталог відновлення – з конкретними ідеями, рішеннями та головами, наприклад, батьків, вчителів, громадських активістів. І саме відновлення зруйнованого розглядається в Україні не як простий і елементарний ремонт приміщення чи його частини. Відновлення у сучасному розумінні – це вдосконалення згідно найнагальніших потреб громади, згідно вимог та завдань її Стратегії розвитку (згадаймо, що у нас є й таке!).

Загалом «добробатівський» саміт у Житомирі став ще одним переконливим аргументом того, що Україна у процесі найважчих випробувань має прагнути до модернізації усіх сторін життя суспільства. А це означає, що працювати, як раніше, оглядаючись на підтримку і допомогу від держави, вже не доводиться. Питання стоїть так: навчитися і вміти заробляти самим, оволодіти мистецтвом співпраці із іншими країнами, народами, грантовими фондами і т. п. Ну а на крайній випадок, якщо насправді сутужно – звертатися за допомогою до власної держави.

Праця і талант народжує свято

Наталка Риси́ч

А вже влітку чи восени – не так важливо!

Зазвичай до початку літа у наших містах та селах проходило багато заходів, приурочених до Дня захисту дітей. У цьому році у більшості міст і сіл України також готувалися гідно, весело і оптимістично відзначити давно запроваджене і тепер вже традиційне свято. І хоча якраз напередодні старту нинішнього літа стало відомо про перенесення в Україні дати відзначення Дня захисту дітей на листопадову пору, 1 червня 2025 року у багатьох громадах Житомирщини традиційно звичні урочистості все ж таки відбулися. А що поганого? Раз готувалися діти, вихователі, а батьки разом із дідусями та бабусями також чекали цього свята, то й нехай святкують! Тим паче, якщо дітвора ще раз у поточному році відзначить День захисту дітей (вже у міжнародному форматі або ж так, як у Європі), то хіба ж це так погано?

Отож 1 червня 2025 року у Мирополі вихованці місцевої школи мистецтв підготували свої здобутки та мистецькі звершення за минулий навчальний рік. Вийшов дуже гарний, насичений багатьма виступами концерт, вартий філармонічної чи навіть театральної сцени. Суцвіття юних талантів Миропільщини, які займаються у класах та студіях місцевої школи мистецтв, намагають-

ся найкраще, найвідповідальніше підготуватися до свого звітного виступу. І в них це прекрасно вийшло. Свято, приурочене до Дня захисту дітей, мало по-літньому оптимістичний і успішний вигляд.

І хоча подібні концерти-звіти вже давно стали у нас звичними і традиційними, варто щоразу і щороку наголошувати, що за кожного виступом дитини у ході такого звіту криється важка, багатомісячна праця. Її можна назвати звичайною, подвижницькою, адже відшліфувати талант, втілити обдарованість у зразки мистецького відтворення вдається далеко не кожному. Для дитини подібна праця стає доленосною, бо визначає її характер, волю, витримку і виняткову наполегливість. Бо й справді, з-поміж талановитої і обдарованої дітвори небагато тих, хто своєю напо-

легливою працею відшліфує обдарованість і доводить її до рівня досконалості. Тут чимало важать не лише здібності та нахили дитини, але куди більше – увага, терпляче вміння батьків супроводжувати свою дитину у світі мистецтва, у прагненні до гарного, досконалого та прекрасного. Тож батьківська позиція для юного музиканта, художника чи танцюриста важить дуже багато, а іноді – це найважливіший інструмент плекання юних талантів і майбутніх «зірок». Отже, 1

червня, у години святкового концерту, а особливо після його завершення, слід виголошувати гарну і щирі подяку не лише педагогам і наставникам талановитих учнів (їм, звісно ж, найбільше), але ж і їхнім батькам.

Ну і найбільшою подяки талановитих діток, як і їхніх батьків, зі сцени святкового концерту у Мирополі було удостоєно воїнів ЗСУ, наших захисників і захисниць. За те, що живемо, вчимося, розвиваємося і творимо майбутнє.

28.05-28.06

АВТОРІВ СУЧАСНОЇ ПІСНІ

CASTING

ГОЛОВНИЙ ПРИЗ: 5000 ГРН

ПРИЙМАЮТЬСЯ АВТОРСЬКІ ПІСНІ УКРАЇНСЬКОЮ ТА АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ

УМОВИ: +380673058895, +380971489511

Майбутнє музики може звучати із твоїм голосом!

Громадська організація «Динаміка сміху» розпочинає новий і точно класний проект задля пропаганди і поширення популярності сучасної української пісні.

Починаючи із 28 травня і упродовж місяця (аж до 28 червня 2025 року) «Динаміка сміху» запрошує авторів сучасної пісні взяти участь у кастингу. Пісні українською чи англійською (зрештою, будь-якою із європейських мов), які торкають душі і мають громадянське звучання, можуть бути розглянуті поважним журі і запропоновані для подальшої популяризації у творчості як самих авторів пісень, так і в репертуарі відомих солістів-виконавців. Зрештою, кастинг, який влаштовує ГО «Динаміка сміху», – це прекрасний шанс заявити про себе, проявити свій талант і отримати певне визнання. Погодьтеся, подібний захід вартий уваги кожного, хто живе в умовах творчого неспокою, хто любить музичне мистецтво, хто має хист у жанрі авторської пісні, хто вже пробував себе і хто лише має намір це зробити. Отже, сміливіше, друзі, час ще є, дедлайн для потенційних учасників кастингу – до 28 червня 2025 року.

Умови участі у кастингу прості:

- надішли свою авторську пісню українською або англійською мовою,
- зв'яжись з нами: +380673058895; +380971489511.

Нехай твоя пісня зазвучить на повну!

Не прогав можливість – майбутнє музики починається з твого голосу!

Подорожі слідами графа Ілінського здобувають популярність (і це зовсім не сенсація!)

Віктор Радчук

Сьогодні розмови про розвиток краєзнавства, туризму та екскурсійного сервісу у нашій країні можна почути ледь не на кожному кроці.

Перша причина спалаху таких розмов, які іноді доходять до рівня дискусій, полягає, мабуть, у тому, що наш час – це час несамотової інформаційної динаміки, народження, поширення і збагачення інформації про довкілля. Друге, що також впливає на спалах інтересу до власної історії, це подолання будь-яких заборон, організаційних та всіляких інших узгоджень, кратне зменшення кількості дозволів та поділів діяльності на те, що можна і на те, що «ніззя». Старше покоління, яке застало життя у радянські часи, однозначно пам'ятає про настанови та рекомендації від влади про те, як і про що можна було говорити, що можна було пропагувати і чим, власне, можна було цікавитись. І так само люди знали і до сьогодні ще пам'ятають про те, чим цікавитись не можна було або ж навіть суворо заборонялось.

Сьогодні – інші часи. І хоча свободи та вибору для занять задля цікавості та інтересу – хоч відбавляй, не все так просто і далеко не все, про що хотілося б довідатись і дізнатись, лежить ось так просто, як на долоні. Краєзнавча інформація зазвичай є продуктом складної, клопіткої та багаторічної праці аматорів-краєзнавців, фахових істориків, архівістів та археологів. Втім, є ще одна сторона краєзнавчо-туристичної медалі. Це – популяризація, пропаганда та поширення знань у середовищі людей. Можливо, така діяльність

комусь здається примітивно-наївною, але ж для багатьох людей це насправді цікаво. І тут якраз важливо ЗБУДИТИ інтерес до власної історії, починаючи від власного родоводу і аж до краєзнавчої спадщини навколо свого села, громади, району. Ось так зрештою і народжується любов до свого краю, до своєї країни і свого народу.

У нас, у Романові, зрушення на краще і взагалі зрушення у напрямі вивчення, а ще більше популяризації краєзнавчої

спадщини зараз відчуваються не лише постійною активністю відвідувачів та гостей краєзнавчого музею Романівщини, який вже давно став перлиною і таким собі символом краєзнавчої спадщини. Але є низка місць, урочищ, місцевостей, краєвидів, яких у музеї не покажеш, але які кличуть, приваблюють своєю живою безпосередністю і справжністю. Ось, до речі, у чому секрет зростаючої популярності подорожей та екскурсій **романівського ентузіаста-туриста і аматора-краєзнав-**

ця Романа Лотиша. Спочатку його репортажі із місця цікавих, пам'ятно-знакових подій набирали десятки, потім сотні, а тепер вже й тисячі переглядів на ютубі. Роман Лотиш і студія «РОМБ», яка також є його творінням, поступово, але твердо і переконливо стає символом туристичного обслуговування у Романові. До речі, це також сфера діяльності, яка поки що у масштабах усієї Житомирщини перебуває у стані дуже несприятливого народження. Але вона вже є. І першими її споживачами і найкращими поціновувачами стали діти.

Школярі-ліцеїсти із Романова віднедавна, всього місяць-півтора тому, із великим задоволенням відвідують квест-екскурсію «Слідами графа Ілінського – подорож у часі та просторі». І якраз керівник студії «РОМБ» Роман Лотиш і спеціаліст гуманітарного відділу Романівської селищної ради Марина Іщик стали такими собі чародіями, з якими юні екскурсанти почувають себе весело, невимушено і щасливо. Тут неймовірно тепло і навіть зворушливо поєднані дитяча цікавість, вміння розповісти про

довкілля навколо рідних і, здавалося, знайомих місць.

А тепер залишимо на потім враження та емоції дитвори, яка rado і охоче подорожувала слідами графа Ілінського. Нині є всі підстави сподіватися, що ось таке поживлення екскурсійно-краєзнавчої діяльності у Романові матиме потужний резонанс щодо підвищення інтересу до історичної спадщини Романова і, зокрема, постаті, наприклад, того ж Юзефа Августа Ілінського. І йдеться не лише про місцевий, романівський, рівень. Не хотілося б вдаватися до порівнянь, бо вони завжди у чомусь некоректні, але, наприклад, кількість згадок, повідомлень і, звісно ж, дискусій навколо постаті барона де Шодуара у Житомирі стократно (!) перевищує кількість згадок чи згадувань про життя і діяльність сім'ї графа Ілінського, яка тривалий час була одним із найбільших осередків світського життя всієї історичної Волині. Йдеться не лише про наукові розвідки істориків, краєзнавців, але й про інформацію гідів-екскурсоводів. І тому таку недоречність, яка найпершим чином спричинена слабкістю популяризації імені, життєдіяльності та культурологічно-цивілізаційного впливу того ж таки Юзефа Августа Ілінського, **ТРЕБА ВИПРАВЛЯТИ.** Власне кажучи, робота у цьому напрямі сьогодні помітно поживилась, але це не означає, що далі все піде само собою. Неабияку роль у популяризації Романова і його історичної спадщини має відіграти етнофестиваль «ЕтноВир на Виспі», який у липні 2025 року буде проведений вартує поспіль і отримає право називатись традиційним.

Але поки що подорожі, квест-екскурсії, у тому числі і «Слідами графа Ілінського – подорож у часі та просторі», роблять свою справу. Потрібну, благородну і патріотичну!

Другий матч у Романові і перший екзамен для обох команд

Віктор Єрофєєв

Черговий чемпіонат Житомирської області зразка 2025 року стартував 17 травня, і вже станом на 1 червня деякі команди провели у ньому по три гри.

Після третього туру про певні і далекосяжні висновки говорити зарано, хоча оцінки футбольних фахівців важливі і до них варто прислухатися. Зокрема, серед тих дев'яти колективів, які спромоглися подати заявки на участь у чемпіонаті, простежується поки що дві групи команд. Першу очолює минулорічний чемпіон Житомирщини – романівський FC «VIVAD», а ще два колективи – СК «Коростень/Агро-Нива» і ФК «Бердичів» – входять до когорти фаворитів чемпіонату. Далі йде ще шістька команд, силу і могутність яких поки що важко оцінити і визначити хоча б у загальних рисах.

РЕЗУЛЬТАТИ 3-ГО ТУРУ			
ФК «СТАНІШКІВКА»	2-2	ФК «МУР-ТРАНС»	
ФК «СВІТАНОК»	1-4	ФК «ПОЛІССЯ-ОВРУЧ»	
КОРОСТЕНЬ АГРО-НИВА	8-0	СК «ГЛАДКОВИЧІ»	
ФК «БЕРДИЧІВ»	4-1	ОПОН	

Проте, безумовно, із-поміж шести команд із умовно визначених середняків чемпіонату однозначно хтось стане очевидним

аутсайдером. Проте сьогодні фаворити свого вагоме слово у чемпіонаті вже сказали. Бердичівляни, наприклад, виграли усі стартові три поєдинки і сьогодні по праву очолюють турнірну таблицю чемпіонату. Романівський «VIVAD» провів поки що один матч (17 травня), який виграв із рахунком 7:0, перегравши «Мур-транс-Радомишль». Потім «VIVAD» і СК «Коростень/Агро-Нива» пропускали тур чемпіонату, бо змагалися між собою у матчі за суперкубок Житомирської області. Коростенська команда, як і романівчани, провела також лише один матч у чемпіонаті області і також впевнено, із рахунком 8:0, переграла футболістів із Гладковичів.

І ось тепер, 7 червня 2025 року, до Романова прибуває ФК «Бердичів».

Прибуває, як зазначено вище, у ранзі лідера чемпіонату. Але ж FC «VIVAD» у цій ситуації не збирається віддавати у чужі руки титул одноосібного фаворита чемпіонату, за який треба дуже принципово і грати відомобілізовано поборотися.

Тому гра у Романові 7 червня 2025 року буде цікавою за будь-яких обставин, настроїв чи погоди. Адже якраз романівський клуб, попри поразку від коростенців за підсумками пенальті, визнається на рівні оцінок та коментарів більшості тренерів-фахівців, що були присутніми на матчі за суперкубок, як найкраща команда Житомирщини. Станом на початок червня 2025 року. Але то коментарі, оцінки, судження, висновки нехай і фахівців, але все ж таки – це слова.

На ділі все у футболі вирішується на футбольному полі. Тому найближча субота для романівчан «свято футболу» і шанс отримати реально справжнє задоволення від споглядання за грою романівських та бердичівських футболістів. І наостанок можна додати, що Романів сьогодні належить до тих небагатьох (лише дев'яти) селищ і міст Житомирщини, де вболівальники ще мають змогу побачити, відчути справжній і живий футбол. В інших містах, селах і селищах Житомирщини такої можливості вже немає. І цей факт важливий, а можливість спостерігати за грою у футбол на стадіоні треба неодмінно скористатись.

Як уникнути укусу змії та що робити після укусу

З настанням тепла зростає активність змії, тож варто бути обережними.

У квітні 2025 року в Україні зафіксували 5 випадків звернень по медичну допомогу через укуси змії – це на 5 менше, ніж за аналогічний період торік. Серед постраждалих – двоє дітей віком до 17 років. Укуси зареєстровані в Житомирській і Львівській областях (по два випадки) та в Закарпатській (один випадок).

ЩО ТРЕБА ЗНАТИ ПРО ЗМІЙ

В Україні є три види отруйних змії:

- гадюка степова;
- гадюка звичайна;
- гадюка Нікольського.

Жодна з них не є смертельно отруйною для дорослої здорової людини.

Змії активні лише в теплу пору року – з квітня до пізньої осені. Трапляються змії в заболочених місцевостях, на зарослих берегах озер і ставків, у горах і степах. Також нерідко їх можна зустріти біля звалищ будівельних матеріалів. Змії часто ховаються у старих пенях, копицях сіна, під каменями або стовбурами повалених дерев.

Коли сонячно, плазуни гріються на пенях, стежках і відкритих ділянках.

ЩО РОБИТИ, ЯКЩО ВКУСИЛА ЗМІЯ

На місці пошкодження з'являється болючий набряк із численними дрібними крововиливами. Зміїна отрута швидко впливає на життєво важливі системи організму, що призводить до загальної слабкості, зниження артеріального тиску, головного болю, запаморочення, задишки, набряку тканин та запалення лімфатичних вузлів. Потерпілого від укусу змії треба

ПЕРША ДОМЕДИЧНА ДОПОМОГА ЛЮДИНІ, ЯКУ ВКУСИЛА ЗМІЯ:

ЦЕНТР
ГРОМАДСЬКОГО
ЗДОРОВ'Я

Звільніть укушене місце від стискання одягом, прикрасами тощо

Продезинфікуйте рану та накладіть нещільну стерильну пов'язку

Заспокойте людину: змія не обов'язково отруйна. А якщо й отруйна, то укуси змії, які водяться в Україні, не смертельні.

Дайте антигістамінні препарати – 1-2 таблетки від алергії

Повністю знерухомте людину, накладіть шину, щоб укушена кінцівка не рухалась

Зробіть носі з підручних матеріалів або використайте покривало і віднесіть людину до транспортного засобу, який доведе її в лікарню

якнайшвидше доставити до найближчої лікарні чи медпункту або викликати швидку.

Якщо немає можливості швидко звернутися до лікаря – надайте першу домедичну допомогу:

1. Відведіть постраждалого з місця, де стався укус.
2. Звільніть укушене місце від стискання одягом, взуттям, прикрасами тощо, щоб уникнути пошкодження, якщо виникне набряк.
3. Заспокойте людину: змія, що вкусила, не обов'язково отруйна. А якщо й отруйна, то укуси змії, які водяться в Україні, для дорослої людини не смертельні.
4. Повністю знерухомте людину, накладіть шину, щоб укушена кінцівка не рухалась. Це уповільнить розповсюдження отрути по тілу.

5. Продезинфікуйте рану та накладіть стерильну пов'язку (нещільну, щоб не здавлювати місце укусу).

6. Дайте антигістамінні препарати – 1-2 таблетки від алергії.

7. Зробіть носі з підручних матеріалів або використайте покривало і віднесіть людину до транспортного засобу, який доведе її в лікарню.

ЧОГО НЕ РОБИТИ:

- не висмоктуйте отруту. Це неефективно та може викликати набряк або алергічну реакцію у того, хто намагається допомогти. Існує ризик ураження слизових оболонок і навіть дихальних шляхів;
- не накладайте турнікет або джгут. Це перекриває кровообіг і може призвести до гангрені або локального некрозу тканин;
- не припікайте місце укусу. Отрута проникає глибоко під шкіру, тому такі дії

марні й можуть лише додатково пошкодити шкіру;

- не вживайте алкоголь. Алкоголь розширює судини та прискорює кровообіг, що може призвести до швидшого поширення отрути по організму.

ДЛЯ КОГО ЗМІЙНІ УКУСИ ОСОБЛИВО НЕБЕЗПЕЧНІ

Люди з хронічними захворюваннями чи індивідуальною реакцією мають підвищений ризик ускладнень після укусу.

Надзвичайно небезпечними є укуси для людей зі схильністю до алергічних реакцій, дітей і людей похилого віку.

ЯК УБЕРЕГТИСЯ ВІД УКУСІВ ЗМІЙ

Першими змії ніколи не нападають – лише захищаються, якщо їх потривожити. Тож якщо ви побачили змію – не робіть різких рухів. Не намагайтеся наблизитися чи відігнати її. Спокійно дочекайтеся, поки вона сама відповзе.

Коли вирушаєте до місцевості, де потенційно можуть бути змії, **обирайте правильний одяг**: штани з цупкої тканини, заправлені у високі черевики.

Перед тим, як сісти на колоду, траву, камінь чи хмиз, **постукайте ціпком чи палицею**. Це допоможе налякати змію та відігнати її зі сховку. **Не чіпайте потенційних сховків змії**: старих пенків, копиць сіна, ділянок під камінням чи поваленими стовбурами дерев.

Навіть якщо ви боїтеся змії, не вбивайте їх. Вони важливі для екосистеми, бо регулюють чисельність гризунів.

Джерело:

Центр громадського здоров'я МОЗ України

Щитовидна залоза: як не пропустити проблему

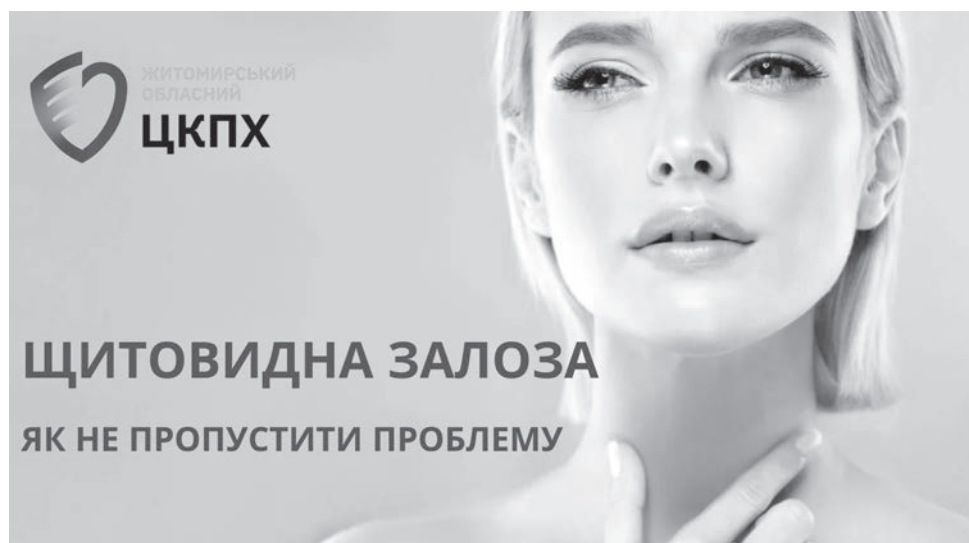
Функція щитовидної залози – виробляти гормони, необхідні для підтримки багатьох процесів в організмі.

Коливання у виробленні гормонів як у бік надлишку, так і в бік нестачі позначаються на здоров'ї та самопочутті. Важливо вчасно запідозрити проблему і впоратися з нею, щоб уникнути важких наслідків.

Обмін речовин в організмі контролюється гормонами щитовидної залози. При прискоренні обміну речовин люди різко худнуть при достатньо збалансованому харчуванні і адекватних фізичних навантаженнях. При уповільненню – навпаки, гладшають.

Щитовидна залоза впливає на нервову систему. Якщо гормонів більше, ніж потрібно, людина стає дратівливою, тривожною, плаксивою, неврівноваженою. Гормони щитовидної залози в цьому разі збуджують нервову систему, постійно стимулюють її. Якщо ж гормонів не вистачає, це супроводжується сонливістю і млявістю, м'язовою слабкістю, загальмованістю мови.

Серцево-судинна система також страждає при порушенні функції щитовидної залози. При підвищеній функції спостерігається прискорене серцебиття. Іноді при зниженій функції щитовидної залози також може частішати серцебиття, а також виникати коливання артеріального тиску як у бік підвищення, так і у бік зниження. Як правило, на тлі нестачі гормонів щитовидної залози підвищується холестерин, що призводить до більш швидкого прогресування серцево-судинних захворювань.

Якщо говорити про шлунково-кишковий тракт, то при зниженні функції щитовидної залози спостерігається зниження відтоку жовчі, запори, а при підвищеній – навпаки, проноси.

При коливаннях гормонів щитовидної залози страждає і репродуктивна система. Порушується менструальний цикл, знижується лібідо, порушується овуляція, не виходить завагітніти або важко виносити дитину. Такі проблеми виникають як при зниженні, так і при перевищенні гормонів.

На шкіру і волосся порушення функції щитовидної залози також впливає негативно. Може спостерігатися інтенсивне випадання волосся, набряклість і сухість шкіри при нестачі гормонів.

Надлишок гормонів спричиняє пітливість, людині постійно гаряче. У той час

як при нестачі гормонів, навпаки, людина мерзне навіть при спекотній погоді.

Які захворювання викликає порушення функції щитовидної залози

Всі захворювання можна розділити на три групи:

- протікають з підвищеною функцією щитовидної залози: тиреотоксикоз, аутоімунний тиреоїдит у стадії загострення, підгострий тиреоїдит;
- протікають зі зниженою функцією: аутоімунний тиреоїдит, який призводить до зниження функції щитовидної залози, хронічний тиреоїдит, вузловий зоб, що протікає зі зниженою функцією щитовидної залози, гіпотиреоз;
- всі захворювання, за винятком тиреотоксикозу, можуть протікати протягом

певного часу і з нормальною функцією щитовидної залози. При цьому жодних симптомів може і не бути, може відчуватися лише незначний дискомфорт, який може ігноруватися. При цьому можуть бути новоутворення на щитовидній залозі як доброякісні, так і злоякісні.

Діагностика і лікування захворювань щитовидної залози

Для обстеження щитовидної залози слід звернутися до ендокринолога. Він робить огляд, збирає анамнез. Наступний етап – УЗД щитовидної залози. За підсумками УЗ-діагностики призначається аналіз крові на гормони для визначення функції щитовидної залози.

За результатами обстежень ендокринолог призначає лікування.

Профілактика захворювань щитовидної залози:

- уникайте активного сонця;
- відмовтеся від куріння;
- вчасно проводьте лікування спалахів хронічної інфекції (хронічного тонзиліту, гаймориту, також проблеми з зубами негативно впливають на щитовидну залозу);
- раз на рік проходите УЗД щитовидної залози.

Головне – при появі симптомів зверніться до лікаря. Так ви мінімізуєте шкоду собі й швидко повернете організму нормальний стан.

Джерело: відділ комунікації, організаційної та інформаційно-роз'яснювальної роботи ДУ «Житомирський обласний центр контролю та профілактики хвороб МОЗ України»

Гороскоп на тиждень 4 червня - 10 червня

ОВЕН

Тиждень важливий для вас, може принести осяяння, важливі звістки або внутрішнє пробудження. Період поєднає у собі легкість і глибину.

ТЕЛЕЦЬ

Цього тижня небеса обіцяють зрозумілість та нові перспективи. Період продуктивного спілкування та цікавих ділових пропозицій.

БЛИЗНЮКИ

Початок тижня підходить для активних кроків та спілкування. Можливі вдалі фінансові рішення, повернення боргу чи вигідний закуп.

РАК

У першій половині тижня – бажання усамотнення, тиші та відновлення. Але вже від 8 червня ви знову відчуєте силу слова.

ЛЕВ

Марс у вашому знаку дає потужний імпульс до дій, тому тло тижня активне і продуктивне. Особливо вдалий час для творчих професій та сфери продажу.

ДІВА

У першій половині тижня робочі та кар'єрні питання на першому місці. 6 червня – сприятливий день для поїздок, спілкування з іноземцями.

ТЕРЕЗИ

Ви відчуваєте, як Всесвіт розкриває перед вами таємні двері. Можливі важливі трансформації та усвідомлення, ближчі до 7 червня.

СКОРПІОН

Тиждень принесе приплив натхнення та впевненості, з'явиться шанс покращити стосунки з близькими. Час навести лад у домі.

СТРІЛЕЦЬ

Початок тижня може бути млявим, але від четверга увімкнеться продуктивний режим. У кар'єрній сфері – вдалий час для укладання угод.

КОЗОРИГ

Тиждень розпочнеться з бажання заявити про себе. Вдалий час для публічних виступів, презентацій та виходу в онлайн-простір.

ВОДОЛІЙ

Енергія тижня сприяє тому, щоб вибудувати кордони. Венера активує потребу в гармонії, але у стосунках можуть виникнути недовомки.

РИБИ

На початку тижня може з'явитися відчуття, що ви стоїте на роздоріжжі. Але ваше загострене чуття допоможе розібратися у запутаній ситуації.

Джерело: TCH

Смачного!

Дріжджові булочки з корицею

Інгредієнти: 150 мл молока, 100 г цукру, 15 г пресованих дріжджів, 2 яйця, 50 г масла, 500 г борошна, 50 г масла, 80 г цукру, 20 г кориці, 1 жовток.

• Змішайте у глибокій мисці 150 мл теплого молока, 100 г цукру та 15 г живих дріжджів. Розмішайте та дайте постояти протягом 20 хвилин у теплому місці без протягів.

• Додайте до опари 2 яйця, збийте масу вінчиком. Влийте у суміш 50 г розтопленого масла, добре перемішайте.

• Далі додайте до маси 500 г просіяного борошна та замісіть тісто. Дайте йому 40 хвилин на вистоювання.

• Готове тісто розкачайте у пласт завтовшки 0,5 см.

• Розтопіть 50 г масла, вилийте його на тісто та розподіліть рівномірно.

• Присипте тісто 80 г цукру та 20 г кориці.

• Заверніть тісто рулетом.

• Далі розріжте тісто на булочки довжиною 5-7 см. Викладіть булочки на деко з пергаментом. Змастіть булочки 1 збитим жовтком. Дайте їм відпочити ще протягом 10-15 хвилин.

• Випікайте булочки з корицею протягом 20 хвилин при 180 градусах. Нехай смакує!

Густе варення з черешні без кісточок

Інгредієнти: 800 г черешні без кісточок (або 1 кг з кісточкою), 400 г цукру, сік 1 лимона.

• 1 кг черешні ретельно промийте, видаліть з неї кісточки та хвостики. У результаті у вас повинно залишитися приблизно 800 г ягід без кісточок.

• Викладіть черешню у велику каструлю з подвійним (товстим) дном, додайте 400 г цукру, сік 1 лимона та доведіть до кипіння. Варіть суміш на середньому вогні 1 годину, періодично помішуючи дерев'яною лопаткою. Варення повинно помітно загустіти.

• Готове варення з черешні викладіть у стерилізовану банку, закрутіть кришкою та зберігайте у темному прохолодному місці терміном до 1 року.

Джерело: klopotenko.com

4 червня середа	5 червня четвер	6 червня п'ятниця	7 червня субота	8 червня неділя	9 червня понеділок	10 червня вівторок
+ 14° + 24°	+ 16° + 28°	+ 19° + 27°	+ 19° + 28°	+ 21° + 29°	+ 19° + 24°	+ 15° + 20°
743 ТИСК, ММ	741 ТИСК, ММ	742 ТИСК, ММ	742 ТИСК, ММ	740 ТИСК, ММ	738 ТИСК, ММ	742 ТИСК, ММ

Куточок ГОРОДНИКА

Як захистити полуницю від мурах та їхніх підопічних попелиць

Кілька ефективних і перевірених методів.

гризають в ягодах отвори, тим самим спрощуючи годування і мурах, і їхньої «худоби».

Чи знаєте ви, що мурахи чудово удобрюють полуницю цінними речовинами для цвітіння та плодоношення? На жаль, їхні зусилля спрямовані не на те, щоб ви їли солодкі ягоди, – при заселенні полуничної грядки мурахами та попелицями вам мало що дістанеться. Тому розповідаємо, чим прогнати мурах з полуниці або хоча б скоротити їхню чисельність.

Якщо вас дуже дратує команда мурах, що повзають всередині та навколо грядки з полуницею, є невелика віха – вони чудово розпушують ґрунт і активно вносять продукти своєї життєдіяльності з фосфором і калієм, два ключові елементи для живлення суніці садової. Дослідження показали, що в місцях проживання мурах вміст фосфору в землі вдвічі вищий, ніж там, де мурах немає, а рівень калію – вдвічі вищий.

Однак цей позитивний ефект зазвичай незначний порівняно зі шкодою, яку вони завдають, «випасаючи» тлю. Мурахи не піклуються про ваш урожай з безкорисливих мотивів: на квітах вони випасають попелиць, з яких збирають медвяні виділення, а солодкі ягоди за можливості з'їдають самі.

Мурахи активно захищають колонії тлі від хижаків (сонечок, золотоочок тощо), переносять їх на соковитіші частини рослин і навіть забирають на зиму в мурашники, щоб навесні знову винести на рослини.

Тому варто подумати про способи зменшити чисельність цих надто активних комах, адже їхня працьовитість іноді виходить за межі корисного для садівника.

По-перше, якщо ви бачите мурах на полуниці, їх, найімовірніше, супроводжує попелиця, яка може поширювати вірусні та інші захворювання від однієї рослини до іншої. Попелиця виробляє солодку речовину, що називається медвяною рососою, яку мурахи використовують як джерело їжі. А ще є слимаки, які діють спільно з мурахами та про-

Отже, потрібно застосувати методи комплексної боротьби.

1 Приберіть з грядки солом'яну і особливо соснову мульчу, під якою мурахи люблять робити гнізда, а слимаки ховатися в спеку. Посипте навколо кожного купчика полуниці діатомову землю, це може перешкодити шкідникам дістатися до врожаю.

Діатомова земля – дуже ефективний механічний засіб. Гострі мікрочастинки пошкоджують зовнішній покрив комах (і слимаків), спричиняючи їхнє зневоднення. Працює як бар'єр і при контакті.

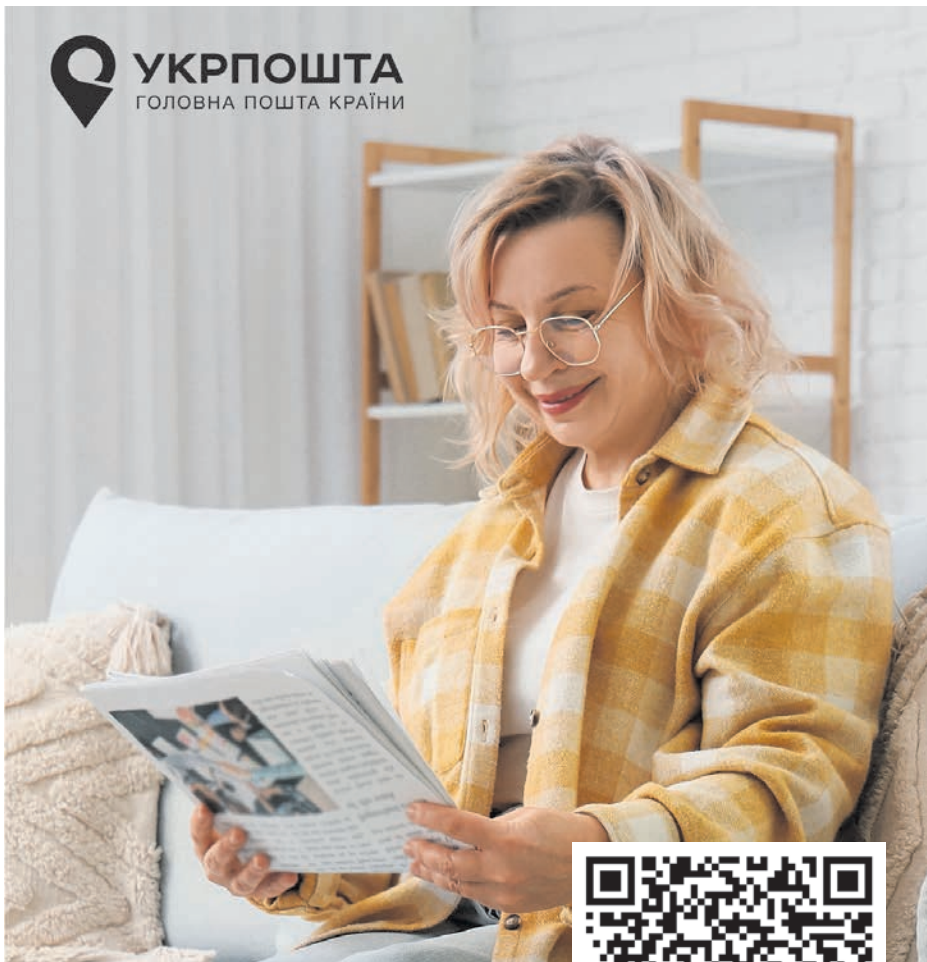
2 Рідке мило – досить ефективний засіб для знищення мурах. Мило руйнує екзоскелет мурахи, тому вона більше не може пити воду. Зрештою, комаха зневоднюється і вмирає. Одна столова ложка рідкого мила на чашку води при обприскуванні завдасть мурахам шкоди. Можна полити землю там, де за вашими припущеннями заселилися слимаки. А якщо облити мурашник киплячою мильною водою, можна знищити всіх одним махом.

3 Класичний варіант проти мурах – бура. Якщо ви дасте трохи бури в желе, цукор або іншу солодку речовину і помістите поруч з рослинами полуниці, мурахи, залучені штучними підсолоджувачами, отрутуються. А ще мурахи-фуражири несуть отруєну принаду в мурашник, де нею годуються інші мурахи і матка, що призводить до загибелі всієї колонії.

4 Уникайте надмірного поливу рослин. Полуниці потрібно не більше 3 см води на тиждень. Надлишок вологи викличе кореневу гниль та інші проблеми, а мурахи, як правило, заселяють гниючі рослини.

5 Приберіть азотні підгодівлі. Гниття коренів також може статися через дисбаланс добрив. Полуниця, сильно удобрена азотом, приваблює мурах, попелиць та слимаків. Обирайте добрива або рідке листове підживлення з акцентом на фосфор або калій.

Джерело: Ukr.Media

**ЗАМОВЛЯЙТЕ
ПЕРЕДПЛАТУ
РАЗОМ З УКРПОШТА**

**ПРАВОВА
ДОПОМОГА
ПОРУЧ**

(0 800 213 103)

телефонуйте до контакт-центру
системи з надання безоплатної
правової допомоги

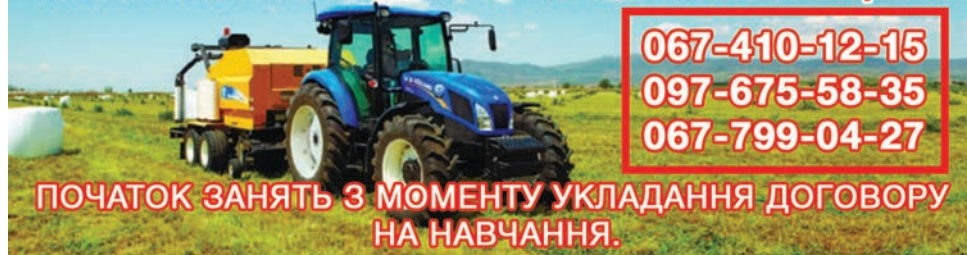

РЕКЛАМА

ТОВ ТЕХНІЧНИЙ ЛІЦЕЙ

постійно проводить індивідуальне навчання
та підвищення кваліфікації

ТРАКТОРИСТІВ-МАШИНІСТІВ С/Г ВИРОБНИЦТВА.

**067-410-12-15
097-675-58-35
067-799-04-27**

**ПОЧАТОК ЗАНЯТЬ З МОМЕНТУ УКЛАДАННЯ ДОГОВОРУ
НА НАВЧАННЯ.**

**КОПАЄМО, ЧИСТИМО ТА
ПОГЛИБЛЮЄМО КРИНИЦІ**

380678794357

380679759461

380663478257

Іван Васильович

**В наявності круги колодязні
та каналізаційні, дашки до них**

БУДМАТЕРІАЛИ

м. Чуднів

• ДОШКА ПОЛОВА
• ВАГОНКА
• РЕЙКА МОНТАЖНА
• БРҮС

097 745 54 59

098 410 70 17

РОЗМІЩЕННЯ РЕКЛАМИ В ГАЗЕТІ

**НАС ЧИТАЮТЬ
10 000 РОМАНІВЧАН**

**ВАРТІСТЬ РОЗМІЩЕННЯ
ОГОЛОШЕНЬ:**

- звичайне - 10 грн/тиж.
- жирним шрифтом - 15 грн/тиждень
- рекламний блок - 3 грн/см.кв

Відділ реклами: 067-412-89-81

20.ua

ДОВІДКА, СТВОРЕНА ЗА
ВАШИМИ ВІДГУКАМИ

ВТРАЧЕНЕ ПОСВІДЧЕННЯ ЛІКВІДАТОРА
ЧАЕС 2 КАТЕГОРІЇ СЕРІЯ А №199292,
ВИДАНЕ ЖИТОМИРСЬКОЮ ОБЛДЕРЖ-
АДМІНІСТРАЦІЄЮ 18.11.1992 Р. НА ІМ'Я
ВОЛОБУЄВА ЮРІЯ ОЛЕКСАНДРОВИЧА,
ВВАЖАТИ НЕДІЙСНИМ.

ВТРАЧЕНИЙ АТЕСТАТ ПРО ПОВНУ ЗА-
ГАЛЬНУ СЕРЕДНЮ ОСВІТУ СЕРІЯ ТМ
№44226053 ТА ДОДАТОК ДО АТЕСТА-
ТУ ПРО ПОВНУ ЗАГАЛЬНУ СЕРЕДНЮ
ОСВІТУ СЕРІЯ 12АК № 351636, ВИДАНИ
ВІД 27.06.2013, НА ІМ'Я ЛИСИЦЬКОГО
ЄВГЕНІЯ ОЛЕКСАНДРОВИЧА, ВВАЖАТИ
НЕДІЙСНИМИ.

ВТРАЧЕНО ВІЙСЬКОВИЙ КВИТОК
СЕРІЇ АВ №653957, ВИДАНИЙ НА ІМ'Я
ГУЗЮНЯ ЮРІЯ МИХАЙЛОВИЧА,
05.10.2000 Р.Н., ВВАЖАТИ НЕДІЙСНИМ.

Цікаві факти про моря і океани

- Океани займають понад 70% поверхні планети.
- Тільки близько 5% Світового океану досліджено на глибинному рівні.
- Найглибша точка океану – Маріанський жолоб – сягає понад 11 км.
- В океанах зберігається близько 97% всієї води на Землі.
- Тихий океан – найбільший та найглибший океан на планеті.
- Океани поглинають близько 30% вуглекислого газу з атмосфери.
- Під водою є справжні «підводні річки» – течії, які течуть окремо від навколишньої води.
- Світлові промені не проникають глибше ніж на 1000 метрів – далі починається вічна темрява.
- В океанах мешкають біоломі-неспентні істоти, які світяться у темряві.
- Найсолоніше море – Червоне.
- Найменше за площею море – Мармурове, яке повністю належить Туреччині.
- Найбільша живість планети – синьо-зелена водорість – виробляє понад 50% кисню на Землі.
- Найдовший гірський хребет світу – Серединно-Атлантичний хребет – проходить під водою.
- У морях виявлено понад 230 000 видів живих організмів, але це лише мала частина всього різноманіття.
- В океані існують «мертві зони», де через нестачу кисню неможливе життя.
- Морські черепахи можуть перепливати цілі океани, повертаючись до місця свого народження.
- Підводні виверження вулканів можуть створити нові острови за кілька днів.
- Деякі акули можуть прожити понад 100 років.
- У Світовому океані постійно відбувається «велике коло циркуляції» – гігантський кругообіг води.
- Найшвидша морська тварина – меч-риба, яка досягає швидкості до 110 км/год.
- Морські зірки не мають мозку, але вміють орієнтуватися в просторі.
- Підводні хвилі можуть бути вищими за наземні – деякі сягали 100 метрів.
- Пластикова пляма в Тихому океані за площею перевищує Францію.
- Морські течії впливають на клімат усього світу.
- Більшість землетрусів і вулканів відбувається під водою.
- Корал – це не рослина, а колонія мініатюрних тварин-поліпів.
- Найбільший у світі живий організм – Великий Бар'єрний риф.
- Медузи існують понад 500 мільйонів років і майже не змінилися за цей час.
- Морські губки можуть вижити без їжі кілька місяців.
- У морях знайдено більше золота, ніж у всіх скарбах людства, але його видобуток наразі економічно не вигідний.
- Синій колір океану виникає через розсіювання світла – вода поглинає червоні промені, залишаючи сині.
- Морські коники – єдині тварини, у яких виношує потомство самець.
- Деякі глибоководні риби мають прозору голову.
- Морська сіль походить від мінералів, що розчиняються у воді з підводних джерел.
- Морські хвилі не переміщують воду – вони передають енергію.
- У морських водах Антарктики існують «крижані риби», які виживають завдяки особливим антифризним білкам.
- Деякі риби здатні виробляти електрику – наприклад електричні скати.
- У глибоких морях існують так звані чорні курці – гідротермальні джерела, що викидають гарячі мінеральні потоки.
- Риба-місяць – найважча кісткова риба, вага якої може сягати понад 2 тонн.
- Морська вода замерзає при -1,8 °C, бо містить сіль.
- У морях живуть краби-відлюдники, які використовують порожні мушлі інших істот як свій дім.

Джерело: faktypro.com.ua

4 червня 2025 р.
№ 15 (296)

Газета є членом
Всесвітньої газетної
Асоціації

Ідентифікатор медіа R30-02941.

Видавець – ПП "Медіа Ресурс";
адреса: 10014, м. Житомир,
вул. Рильського, 9, каб. 407

Адреса редакції: м. Житомир,
вул. Рильського, 9, 4й пов., каб. 407
Тел.: (0412) 418-189

Директор:
Олександр Васильковський,
тел.: 0 (67) 510-50-75
alex.vasilykovskiy@gmail.com

Головний редактор:
Ольга Сидельська,
тел.: 0 (97) 470-60-17

Рекламний відділ:
Людмила Павлюк
тел.: 0 (67) 412-89-81

Редакція не несе
відповідальності за зміст
реklamних матеріалів.
Редакція може не
поділяти думку авторів
матеріалів. Передрук
матеріалів видання
повинен бути узгодже-
ний з редакцією.

Віддруковано
в друкарні «Від і До»,
м. Чернівці, вул. Заводська, 37-В.
Тел.: (050) 3763347.
Зам. наклад: 5000 прим.
Замовлення №
Частина тиражу
розповсюджується
безкоштовно.

